

Oslo kommune
Bydel Ullern
Bydelsadministrasjonen

Saksframlegg

Dato: 20.05.2014

Saksmappe:

2014/1

Saksbeh:

Gail Hillery Alsing,

Arkivkode:

026.9

Saksgang

Saksnr	Utvalg	Møtedato
14/31	Ullern helse- og sosialkomitè	05.06.2014
14/23	Ullern kultur- og oppvekstkomite	05.06.2014
14/64	Ullern bydelsutvalg	19.06.2014

AVVIKLING BOLIG FOR ENSLIG MINDREÅRIGE FLYKTNINGER

Ullern kultur- og oppvekstkomite fattet følgende enstemmige vedtak i komiteens møte 05.06.2014:

«Bydelsutvalget beslutter om at bolig for enslig mindreårige flykninger avvikles innen utgangen av oktober 2014.»

Ullern kultur- og oppvekstkomite ber bydelsdirektøren gjøre rede for om vedtaket innebærer en generell avvikling av tilbudet til mindreårige flykninger i bydelen.

Ullern helse- og sosialkomitè fattet følgende vedtak med 3 stemmer (1H, 1V og 1F) mot 2 stemmer (1A og 1H):

«Bydelsutvalget beslutter om at bolig for enslig mindreårige flykninger avvikles innen utgangen av oktober 2014.»

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget beslutter om at bolig for enslig mindreårige flykninger avvikles innen utgangen av oktober 2014.

Saksfremstilling

Integrering- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) oppfordret bydelen om å etablere en bolig for enslig mindreårig flykninger i alder 13-23 år relatert til økt behov for bosetting. På grunn av manglende erfaring, valgte bydelen om å etablere boligen som et midlertidig prosjekt, finansiert med prosjektmidler (refusjoner) fra IMDi, med oppstart den 15.11.2011 frem til 14.10.2014. Tjenesten er organisatorisk tillagt barneverntjenesten. Det er 9,3 årsverk knyttet til boligen fordelt på 17 ansatte. Turnusen er fordelt over dag/kveldsvakter med arbeid hver andre helg, i tillegg er det en egen hvilende nattevakt. I løpet av prosjektperioden har bydelen bosatt 7 enslige mindreårige flykninger, hvor kun en har vært jente og fire bor i bofellesskapet. P.t er disse i etableringsfasene for egen bolig, tre bor i ettervern, hvorav en i en annen bydel med oppfølging av barneverntjenesten i bydelen. Kun 1 av ungdommene var under 17 år, tilnærmet 17 ved bosettingen, mens flesteparten var tilnærmet 18 år ved bosetting. Ved siste bosetting ble bydelen kontaktet av IMDi om at det var viktig å fatte et vedtak så raskt som mulig da beboeren ville fylle 18 år like etter ankomst.

Faglige utfordringer

Ved etablering av boligen ble bydelen tildelt beboere som ble karakterisert som «ikke særlig krevende», dette er fremkommet muntlig for barneverntjenesten. Dette er endret drastisk per i dag, noe som muligens kan ses i sammenheng med aldersgruppen ungdommene er i ved ankomst (17+). Ansatte opplever å bli utsatt for grove trusler, men også utsatt for vold tilnærmet daglig. Flere av ungdommene har psykiske problemer som for eksempel Posttraumatisk stresslidelse (PTSD), noe som medfører økt sårbarhet og muligheter for selvskading. I følge forskningen vises det til at enslige mindreårige i betydelig større grad enn unge flyktninger for øvrig ikke bare har vært utsatt for én, men mange alvorlige risikofaktorer (Huemer m. fl., 2009, Rapport 2009:11; Folkehelseinstituttet).

At Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) gir tilbud om behandling betyr ikke nødvendigvis at ungdommene ønsker å benytte seg av dette eller nyttiggjør seg dette. Videre er BUP systemet utformet slik at det er få muligheter for å utøve former for tvang for behandling om ungdommene ikke er motivert for behandlinger.

Flere av ungdommene rømmer eller har rømt (kortere perioder) og nyttiggjør seg lite dagtilbud som finnes. Enten er de i boligen eller oppsøker lite ivaretagende og hensiktsmessige miljøer, herunder kriminelle miljøer. Videre tar de med seg tilfeldige bekjenskaper inn i boligen fra det miljøet de ferdes i. Ansatte må således kontakte barnevernvakt og politi for bistand, noe som fører til uheldige situasjoner for øvrige beboere og ansatte. I prosjektperioden har det vært lite kontinuitet blant ansatte, for tiden er det tredje styrer som er ansatt i boligen. Flere av miljøpersonalet som ble ansatt ved oppstart har enten sluttet, vært i permisjon eller sykemeldte. I 2013 var sykemeldte opp i 13 % og tall p.t viser liten endring.

Situasjonen det siste året har vært eskalerende, noe som tilsa at det måtte iverksettes en endring umiddelbart, basert på barneverntjenestens faglige vurdering. En av tjenestens egne miljøterapeuter er derav beordret inn med særlig ansvar for å veilede og bistå ansatte i boligen. Dette er en person med lang erfaring fra barnevernsinstitusjoner og har videreutdanning innen kognitiv terapi. Til tross for dette tenderer det i retning av at personalet ikke håndterer krisesituasjoner som oppstår og kjenner seg maktesløse noe som kan bekreftes av følgende:

«Fagfolk og andre som jobber med enslige mindreårige flyktninger føler seg ofte maktesløse overfor den tunge bagasjen til klientene deres. Erfaringene ungdommene hadde med seg ved ankomsten til Norge kan være forklaring på de psykiske problemene ungdommene har, både umiddelbart etter ankomst, og over tid, ettersom vi vet at psykiske lidelser som forblir ubearbeidet, kan vare lenge og bli kroniske (Ibid)».

For utsatte og sårbare barn og unge er det av vesentlig betydning at tiltak som iverksettes er til det beste for dem samt at tiltaket er stabilt og med god voksenkontakt samt kontinuitet i omsorgen. For boligen viser dette å være det motsatte, per i dag er det flere sykemeldt blant annet styrer.

Faglige konsekvenser ved opprettholdelse

Basert på barnevernfaglige og etiske vurderinger i tråd med Oslo kommunes verdigrunnlag (Brukerorientering, Respekt, Engasjement, Redelighet) må boligen gjennomgå en total omorganisering. Blant annet ved at ansatte må minimum ha bachelor i sosialt arbeid og helst lang erfaring fra institusjonsdrift for å kunne ivareta den sårbare gruppen av barn/ungdommer det søkes bosetting for. I rapporten utgitt av Nasjonalt folkehelseinstitutt (2009:11) står det følgende:

«Flyktninger fra land med indre uro, krig eller voldelige diktaturer har ofte vært utsatt både for traumer og overgrep. De fleste barn og unge som reiser og søker asyl uten følge av foreldrene sine, de enslige mindreårige asylsøkerne, kommer fra slike land. De representerer ikke bare den mest sårbare gruppen av barn generelt, de er også den mest utsatte gruppen

blant flyktingene. For dem kommer adskillelse og tap av omsorgspersoner som regel i tillegg til flere andrealvorlige risikofaktorer de har vært utsatt for både forut for og under reisen til mottakerlandene».

I praksis viser det seg at ungdommene som kommer til mottak skal raskt ut derifra, dermed blir de ikke nødvendigvis kartlagt/utredet med tanke på fysisk og psykisk helse med de konsekvenser det følger av dette. Ansatte på boligen har måttet forholde seg til meget selvdestruktive ungdommer uten forutsetninger for å ivareta behov dette utløser. For å kunne ivareta ungdommene tilfredsstillende må boligen således gjøres om til en institusjon med de regler og forskrifter som følger. Dette vil påføre bydelen merkostnader ved drift, ansatte med fagutdanning, samt våkne nattevakter. Det er lite som per i dag tilsier at det er en bolig for enslig mindreårige, det er en ren ungdomsbolig, hvor flesteparten har vært i alderen 17+.

Da boligen ble opprettet var rammetilskuddet, etter IMDis informasjon, særlig gunstig, noe som er endret per i dag. Det søkes fra bydelen om refusjon for den enkelte beboer som gis frem til fylte 20 år. Derav trekkes 20 prosent av beløpet i tillegg, etter at egenandelen er trukket fra. Dette tilsier at det vil, utfra dagens drift, tilsi at bydelen må påregne økte kostnader ved opprettholdelse av boligen slik den foreligger per i dag og kan derav ikke baseres kun på refusjoner da dette ikke vil dekke opp beboerens behov. Basert på budsjett i 2014, er totalkostnad ved opprettholdelse beregnet på 1,1 mill.

I retningslinjene er det beskrevet at barneverntjenesten kan eventuelt søke om refusjon til fosterhjemskostnader for enslig mindreårige. Per i dag har barneverntjenesten store problemer med å få dekket behovet for fosterhjem for barn fra fylte 10 år.

Økonomiske konsekvenser: Ingen

Administrative/organisatoriske konsekvenser

De ansatte i boligen er i midlertidige engasjementer som avsluttes når boligen avvikles.

Bydelsdirektørens vurderinger

Basert på en samlet vurdering mener bydelsdirektøren at det er hensiktsmessig å avvikle prosjektet bolig for enslig mindreårige flyktinger.

Ungdommene som bor i Skøyenveien i dag ønsker alle etableringer i egen bolig, de er fylt 18 år og tiltaket i boligen opphører da ved at dette er basert på frivillighet fra den enkelte ungdom. Avviklingen er tenkt ved at ansatte i den kommende perioden bruker arbeidstiden på å bistå den enkelte med å finne egnet bolig, noe som skjer i samarbeid med NAV, samt gi dem en trygg overgang til selvstendig tilværelse. Det forutsettes i tillegg at ansatte sørger for at de får tilbud om behandling av andre tverrfaglige aktører. Videre vil det gis tilbud om ettervern fra barneverntjenesten i bydelen i den grad ungdommen selv ønsker dette fremover. Kostnader knyttet til dette dekkes via barneverntjenesten budsjett, og det vil søkes om refusjon for de som er etablert i egen bolig frem til fylte 20 år, etter dagens regelverk.

Trykte vedlegg:

Rapport 2009 - Folkehelseinstituttet

Brev fra IMDi 3.3.2010

Utrykte vedlegg: Ingen

Ullern, 20.05.2014

Kari Andreassen
bydelsdirektør